

Sygn. akt IV Ka 821/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Adam Pietrzak
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Andrzeja Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2015 r.

sprawy **M. L.**

syna S. i L. z domu N. (...) roku w S. z art. 157 § 2 i 4 kk, art. 157 § 2 kk, art. 190 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 27 sierpnia 2015 r. sygnatura akt II K 200/14

I. uchyla zaskarżony wyrok w zakresie orzeczenia zawartego w punkcie I jego części dyspozytywnej i sprawę w tej części przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV Ka 821/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2015 roku (sygn. akt II K 200/14) Sąd Rejonowy w Świdnicy po rozpoznaniu sprawy M. L. oskarżonego o to, że:

I. w dniu 23 sierpnia 2012 roku w R. woj. (...) w miejscu wspólnego zamieszkania uderzył swoją żonę A. L. kilka razy rękami po głowie powodując u niej obrażenia ciała w postaci guzów na głowie oraz zasinienie lewej ręki w jej górnej części, które to obrażenia spowodowały naruszenie jej czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni

tj. o czyn z art. 157 § 2 i 4 k.k.;

II. w dniu 13 października 2012 roku w S. woj. (...) dokonał uszkodzenia ciała A. L. poprzez uderzanie pięściami po całym ciele oraz duszenie spowodował u niej obrażenia ciała w postaci zasinienia ramienia lewego na przedniej powierzchni o średnicy 2 cm, na tylnej powierzchni dwa zasinienia o średnicy 4 i 2 cm, zasinienia na tylnej powierzchni ramienia prawego o średnicy 2 cm, zasinienia przedniej powierzchni przedramienia lewego o średnicy 2 cm, które to obrażenia naruszyły jej czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni,

tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.;

III. w dniu 15 października 2012 roku w R., woj. (...) groził A. L. pozbawieniem życia, zabójstwem przystawiając ostre narzędzie do jej szyi, która to groźba wzbudziła w niej uzasadnioną obawę, że będzie spełniona

tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.;

IV. w dniu 15 października 2012 roku w R. woj. (...) groził P. L. pozbawieniem życia, zabójstwem przystawiając ostre narzędzie do jego szyi, która to groźba wzbudziła w nim uzasadnioną obawę, że będzie spełniona

tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.;

I. w granicach czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie karne o czyn polegający na tym, że oskarżony **M. L.** w dniu 23 sierpnia 2012 roku w R., woj. (...), naruszył nietykalność cielesną A. L. w ten sposób, że uderzył ją kilkakrotnie rękami po głowie, tj. występkiem z art. 217 § 1 k.k. umarzył;

II. oskarżonego M. L. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 157 § 2 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

III. oskarżonego M. L. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach III i IV części wstępnej wyroku, tj. występków z art. 190 § 1 k.k., przyjmując, iż czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za czyny te na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 91 § 2 k.k. orzeczone wobec oskarżonego w pkt II i III części rozstrzygającej wyroku kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył oskarżonemu karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres zatrzymania w sprawie od dnia 15 października 2012 roku do dnia 17 października 2012 roku;

Powyższy wyrok zaskarżyli obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca oskarżonego zaskarżył powyższy wyrok na korzyść oskarżonego w części uzasadnienia dotyczącej stwierdzenia (ustalenia) sprawstwa M. L. w zakresie czynu opisanego w pkt. I części dyspozytywnej wyroku (naruszenie nietykalności cielesnej A. L. w dniu 23 sierpnia 2012 r. poprzez uderzenie żony).

Dodatkowo zaskarżył powyższy wyrok na korzyść oskarżonego co do winy odnośnie czynów opisanych w pkt. II i III części dyspozytywnej wyroku.

Zarzucał błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegający na uznaniu (w uzasadnieniu wyroku), że M. L. w dniu 23 sierpnia 2012 r. naruszył nietykalność cielesną A. L., w sytuacji gdy oskarżony konsekwentnie zaprzeczał takiemu zdarzeniu i gdy poza zeznaniem pokrzywdzonej (skonfliktowanej z oskarżonym) Sąd nie dysponował żadnym innym (jakimkolwiek innym) dowodem umożliwiającym przypisanie sprawstwa oskarżonemu, czyniąc w rezultacie relację pokrzywdzonej niewiarygodną, zwłaszcza wobec zgłoszenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa dopiero po miesiącu czasu tj. 22 września 2012 r. i niedysponowania dokumentacją medyczną doznanych obrażeń i na tej podstawie wniósł o zmianę orzeczenia

(uzasadnienia) poprzez przyjęcie, iż oskarżony nie uderzał (nie pobił - nie naruszył nietykalności cielesnej) A. L. w dniu 23 sierpnia 2012 r.

Zarzucił wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 5 par.2 k.p.k. poprzez nierozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego w zakresie przypisania oskarżonemu sprawstwa w odniesieniu do czynu opisanego w pkt. II części dyspozytywnej wyroku, w sytuacji gdy jak zeznała J.P.(obserwująca zdarzenie z 13 października 2012 r.) nie jest pewna czy oskarżony w ogóle trafił A. L. , a inny bezpośredni świadek z tego dnia tj. E. J. podczas pierwszego zeznania nie odniosła się i nie wskazała na jakiegokolwiek ciosy czy też uderzenia, które miał zadać oskarżony.

Zarzucił wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie (za treścią zarzutu sformułowanego przez Prokuraturę i przytoczonego przez Sąd w pkt. II części wstępnej wyroku), że oskarżony „ poprzez [...] **duszenie** spowodował u niej obrażenia ciała w postaci zasinienia ramienia lewego na przedniej powierzchni [...], na tylnej powierzchni [...], zasinienia na tylnej powierzchni ramienia prawego [...], zasinienia przedniej powierzchni przedramienia lewego [...]”.

Zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, iż oskarżony dopuścił się gróźb karalnych wobec A. L. oraz P. L. grożąc zabójstwem i przystawiając ostre narzędzie do szyi, w sytuacji gdy obecny w miejscu zdarzenia świadek F. K. w żaden sposób nie potwierdził, aby oskarżony posługiwał się niebezpiecznym narzędziem (nożem lub scyzorykiem) czy też aby przystawiał takie niebezpieczne narzędzie do szyi któregokolwiek z pokrzywdzonych, nie słysząc również ze strony M. L. (wobec pokrzywdzonych) żadnych (jakichkolwiek) gróźb. Na tej podstawie wniósł o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego w całości od czynów opisanych w pkt. II i III części dyspozytywnej wyroku, ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, dodatkowo (z ostrożności procesowej)

Podniósł zarzut rażącej surowości (niewspółmierności) kar częściowych pozbawienia wolności, a w rezultacie także rażącej surowości kary łącznej pozbawienia wolności, wniósł o ich złagodzenie, ostatecznie z zastosowaniem instytucji warunkowanego zawieszenia wykonania kary.

Wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa - według norm przepisanych - kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu M. L. w postępowaniu sądowym (odwoławczym), wskazując iż koszty te nie zostały uiszczone w całości.

Prokurator zaskarżył wyrok na podstawie art. 425 kpk oraz art. 444 kpk w całości na niekorzyść oskarżonego zarzucając na podstawie art. 438 pkt 1 kpk:

obrazę przepisów prawa materialnego, to jest 101 §2 k.k. w zw. z art. 102 k.k. poprzez uznanie, iż doszło do przedawnienia karalności czynu z art. 217§1 k.k. popełnionego przez M. L. w dniu 23 sierpnia 2012 roku , co do którego to czynu w dniu 16 października 2012 roku wszczęto postępowanie p-ko M. L., w sytuacji gdy karalności przedmiotowego czynu ustaje w dniu 23 sierpnia 2018 roku podnosząc powyższe zarzuty i powołując się na przepis art. 437§1 i 2 kpk (w brzmieniu z przed 1 lipca 2015 roku) i wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie jest zasadna, zasadna natomiast jest generalnie apelacja prokuratora, aczkolwiek zakres zaskarżenia i wnioski uznać należy za zbyt daleko idące.

Sąd I instancji – zgromadził obszerny materiał dowody, prawidłowo go ocenił, a wyprowadzone wnioski przekonująco uzasadnił. Ocena materiału dowodowego zgodna jest z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem

wiedzy i doświadczenia życiowego. Zawarty w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wywód, w którym sąd rejonowy poddał zgromadzone dowody ocenie pod kątem ich wiarygodności (k 3-4 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, k.404 – 405 akt sądowych) czyni zadość wspomnianym zasadom i wskazaniom.

Wnioski, do których doszedł tenże sąd mieszczą się w granicach swobodnej oceny dowodów, w żadnym wypadku nie można im zarzucić dowolności.

Brak jest w szczególności podstaw do kwestionowania relacji pokrzywdzonej A. L. na okoliczność przebiegu zajścia z dnia 23 sierpnia 2012 roku, w której wymieniona szczegółowo opisała przebieg zdarzenia opisując kolejność zadanych przez oskarżonego ciosów oraz rodzaj i usytuowanie doznanych urazów (k. 3 akt sądowych).

W pełni wiarygodne są również powody zwłoki w zgłoszeniu przez pokrzywdzoną wspomnianego zdarzenia (depresja, brak czasu).

Zarzuty dotyczące oceny zeznań świadków J.P. jawią się jako bezzasadne, zważywszy, że stwierdzenie, że wymieniona świadek „... nie jest pewna czy oskarżony w ogóle trafił A. L....” odnosi się do zeznań złożonych po upływie blisko dwóch lat od zdarzenia, zaś z wcześniejszych zeznań złożonych po upływie 7 miesięcy od tego zdarzenia, jednoznacznie wynika, że „...(w stosunku) do A. był (agresywny). Popychał ją, pchał, uderzał...” (k.89 akt sądowych), podobnie w zeznaniach złożonych w trzy dni po zdarzeniu „... ciągle ją szarpał (...) również łapał ją za szyję ...” (k.28v – 29 akt sądowych).

Co do świadka E. J. wbrew twierdzeniu skarżącego, w swych pierwszych zeznaniach podała, że oskarżony „... szarpał za ubrania A....” (k.27 v akt sądowych).

Brak jest w ocenie sądu odwoławczego podstaw do kwestionowania związku ujawnionych u pokrzywdzonej obrażeń w postaci zasinień ramienia i przedramienia z czynnością polegającą na duszeniu zważywszy na jej dynamiczny przebieg i obronę pokrzywdzonej (osłanianie okolicy szyi rękami, odpychanie rąk oskarżonego).

Z zeznań świadka F. K. wynika, że „... M. L. w kierunku A. (pokrzywdzonej) wymachiwał ręką, w której trzymał jakieś narzędzie...” (k.24 akt sądowych), podobnie – k. 88 v. akt sądowych oraz k.257 akt sądowych. Mniejsza szczegółowość późniejszych relacji świadka jest w ocenie sądu odwoławczego zjawiskiem naturalnym, związanym z upływem czasu i jego skutkiem w postaci zacierania się szczegółów zdarzeń.

Okoliczność, że świadek nie słyszał wypowiedzi oskarżonego nie budzi wątpliwości zważywszy na odległość, w jakiej tenże świadek znajdował się od zdarzenia (40 -50 metrów – k. 257 akt sądowych).

Reasumując zarzuty apelacji sprowadzają się polemiki z ustaleniami sądu I instancji nie zawierają argumentów mogących skutecznie podważyć trafności toku rozumowania tegoż sądu przedstawionego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Kwalifikacja prawna przypisanych oskarżonemu czynów nie budzi zastrzeżeń.

W świetle okoliczności sprawy i dyrektyw art. 53 kk brak jest podstaw do uznania kar wymierzonych oskarżonemu za poszczególne czyny jak i kary łącznej pozbawienia wolności za rażąco niewspółmiernie duże w rozumieniu przepisu art. 438 pkt 4) kpk.

Sąd odwoławczy w pełni przychyła się do przesłanek, które sąd I instancji miał na względzie przy wymiarze kary, biorąc pod uwagę uprzednią karalność oskarżonego, uznać należy, że jest on osobą w takim stopniu zdemoralizowaną, że nie zasługuje na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

Odnosnie apelacji prokuratora.

Sąd I instancji sam dostrzegł swą omyłkę i stwierdzenie przedawnienia czynu z art. 217 § 1 kk, co skutkowało umorzeniem postępowania (art. 17 § 1 kt 6 kpk) i w tym jedynym zakresie wyrok uznać należy za wadliwy. Bezradne jest skarżenie przez prokuratora wyroku „w całości” i wniosek o uchylenie tegoż wyroku (jak należy wnosić z treści

wniosku apelacji również w całości) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, skoro wystarczającym jest to jedynie w odniesieniu do orzeczenia dotyczącego wspomnianego umorzenia postępowania.

Mając na względzie powyższe sąd okręgowy orzekł jak na wstępie.

Orzeczenie o kosztach oparte jest na przepisie art. 624 § 1 kk i art. 17 ust 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (z uwagi na orzeczoną karę izolacyjną i sytuację materialną oskarżonego).